

PEST VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: PE/030/01384-2/2024.

Ügyintéző: dr. Danka Ferenc

Telefon: (1) 235-1712

Tárgy: Tájékoztatás a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2024. évi általános választását követő eljárásról

Hiv. szám:

Melléklet:

Pest vármegye valamennyi jegyzője részére

Székhelyén

Tisztelt Jegyző Asszony! Tisztelt Jegyző Úr!

Az elmúlt időszakban – mind szóban, mind írásban – több megkeresés érkezett a fővárosi és vármegyei kormányhivataloktól a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztériumhoz arra vonatkozóan, hogy az önkormányzati választások (2024. június 9.) és a polgármesterek és képviselők hivatalba lépése (2024. október 1.) közötti „átmeneti” időszakban, illetve a 2024-2029. évi önkormányzati ciklus megkezdését követően hogyan érvényesülnek a jogszabályok a polgármester végkielégítése, jutalmazása, az alakuló ülés összehívása és megtartása időpontjának meghatározása, valamint a 2024. október 1. napján megüresedett polgármesteri tisztség esetében. A minisztérium leiratában foglaltak alapján az alábbi szakmai álláspont körvonalazható:

1. Polgármester végkielégítése

A közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Kttv.) 225/D. § (1)-(2) bekezdései szerint a polgármestert végkielégítésként háromhavi illetményének megfelelő összegű juttatás illeti meg, ha

- e tisztségét legalább két évig betöltötte és
- foglalkoztatási jogviszonya a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) 69. § (1) bekezdés a) vagy f) pontja alapján szűnt meg.

Ez a juttatás nem illeti meg a polgármestert, ha

- országgyűlési képviselői,
- alpolgármesteri vagy
- polgármesteri

foglalkoztatási jogviszonyt létesít.

A juttatás időarányos részét vissza kell fizetnie

- a polgármesternek, ha a foglalkoztatási jogviszonya megszűnését követő három hónapon belül létesít országgyűlési képviselői, alpolgármesteri vagy polgármesteri foglalkoztatási jogviszonyt,
- a főállású alpolgármesternek, ha a képviselő-testület az alakuló ülésén nem, de az azt követő három hónapon belül megválasztja főállású alpolgármesternek.

Mindezek alapján végkielégítés csak akkor illeti meg a főállású polgármestert, ha megbízatása az új polgármester megválasztásával, vagy a tisztségről történő lemondással szűnt meg, kivéve, ha a megbízatása megszűnését követően azonnal országgyűlési képviselői, alpolgármesteri vagy polgármesteri foglalkoztatási jogviszonyt létesít. Nem jár végkielégítés annak a főállású polgármesternek, akit a 2024. évi választáson újra megválasztottak főállású polgármesternek.

Nem jár végkielégítés a társadalmi megbízatású polgármesternek. (A Kttv. 225/K. § (5) bekezdése értelmében a társadalmi megbízatású polgármester nem jogosult jubileumi jutalomra, napidíjra, valamint az egyéb juttatásokra.) Ha azonban az új foglalkoztatási jogviszony keletkezésére a megbízatás megszűnésétől számított 3 hónapon belül kerül sor (a társadalmi megbízatású polgármesteri tisztség képviselő-testület döntése által főállásúvá változtatásával), a végkielégítésre való jogot nem veszíti el, annak csak mértéke csökken időarányosan.

A végkielégítés feltétele a polgármesteri munkakör átadásának megtörténte. A Kttv. 225/I. § (2) bekezdése ugyanis kimondja, hogy *„A 225/D. § (1) bekezdése szerinti juttatás összege akkor fizethető ki, ha a munkakör átadása nyolc munkanapon belül megtörtént. A nyolc munkanapon túli átadás esetén az új polgármester a kifizetést akkor engedélyezi, ha a mulasztásnak alapos oka volt, és a munkaköri átadás megtörtént.”*

A Kttv. 225/D. § (1) bekezdése ugyanakkor lehetőséget biztosít a képviselő-testület számára, hogy a végkielégítést további, legfeljebb háromhavi illetménynek megfelelő összeggel kiegészíthesse. A rendelkezés értelmében a képviselő-testület egy, kettő vagy háromhavi illetménynek megfelelő végkielégítést kiegészítő juttatás kifizetéséről dönthet.

Kiemelendő, hogy a végkielégítésről, valamint az azt kiegészítő juttatás odaitéléséről a képviselő-testületnek határozati formában kell döntést hoznia. Minden esetben szükséges a döntésben rögzíteni a juttatás pontos összegét. Mivel a végkielégítés jogintézménye a polgármesteri tisztség megszűnéséhez és a polgármesteri munkakör átadásához kapcsolódik joghatályosan, ezért ez irányú döntés meghozatalára az újonnan megválasztott képviselő-testület jogosult.

2. Polgármester jutalmazása

A Kttv. 225/H. §-a az alábbiakat rögzíti:

„(1) A képviselő-testület határozatával jutalmat állapíthat meg a polgármesternek meghatározott időszakban végzett munkája értékelése alapján. A jutalom évi mértéke nem haladhatja meg a polgármestert megillető illetmény vagy tiszteletdíj hathavi összegét.

(2) Ha a polgármesteri tisztség év közben keletkezik vagy szűnik meg, az (1) bekezdésben meghatározott jutalom időarányos része állapítható meg.”

A hivatkozott rendelkezés lehetővé teszi, hogy a képviselő-testület a polgármester számára – meghatározott időszakban végzett munkája értékelése alapján – jutalmat állapítson meg. A jutalom mértéke egy adott évre vonatkozóan nem lehet több, mint a polgármester hathavi illetményének (tiszteletdíjának) összege. A jogszabály arra is kitér, hogy amennyiben a polgármesteri tisztség év közben keletkezik vagy szűnik meg, a Kttv. 225/H. § (1) bekezdésében meghatározott jutalom időarányos része állapítható meg.

A polgármester jutalmazására tehát a törvényi mértéken belül, mérlegelési jogon alapuló képviselő-

testületi határozat alapján kerülhet sor.

A polgármesterek 2024. évi munkájának elismeréseként, amely 2024. október 1-jéig tart – a Kttv. 225/H. § (2) bekezdésére tekintettel – csak időarányos jutalomban részesülhetnek. Ennek értelmében azon polgármestereknek a 2024. évi jutalma, akik 2024. január 1-je óta töltik be e tisztséget, legfeljebb a polgármester 4 és fél havi illetménye (tiszteletdíja) erejéig terjedhet. A határozatban rögzíteni kell a megállapított jutalom összegét. A jutalom megállapítására a leköszönő képviselő-testület jogosult.

Felhívom a figyelmet arra, hogy a Kttv. 225/H. § (1) bekezdése szerint a polgármester munkájának értékelése egy meghatározott időszakra vonatkozóan lehetséges, amely lehet maga a pénzügyi év, lehet egy év, egy évnél rövidebb vagy egy évnél hosszabb időszak is. Ebből eredően a 2024. évben a polgármester részére hathavi jutalmat megállapító képviselő-testületi döntések esetén egyedileg vizsgálandó, hogy mely időszakra vonatkozik a polgármesteri tevékenység értékelése.

3. Alakuló ülés összehívása és megtartása időpontjának meghatározása

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2019. évi általános választásán megválasztott önkormányzati képviselők és polgármesterek megbízatása az Mötv. 146/J. § (3) bekezdésében foglaltak alapján 2024. október 1-jéig tart. Az Mötv. 146/J. § (2) bekezdésében foglaltak szerint a 2024. június 9-én megválasztott önkormányzati képviselők és polgármesterek megbízatása 2024. október 1-jén kezdődik.

Az Mötv. 43. § (1) bekezdése szerint a képviselő-testület az alakuló ülését a választás jogerőre emelkedését követő 15 napon belül tartja meg. Az alakuló ülést az Mötv. 43. § (2) bekezdése alapján a polgármester hívja össze és vezeti.

Az előzőekben idézett jogszabályhelyek együttes értelmezése alapján a 2024. június 9-én megválasztott képviselő-testület alakuló ülésének összehívására 2024. október 1-jével nyílik meg a jogi lehetőség, mivel a választás joghatásai ettől az időponttól állnak be. Az új testület összehívásának joga csak az új mandátum keletkezése után illeti meg a polgármestert, és mivel a polgármester megválasztásához kötődő joghatások 2024. október 1-jétől nyílnak meg, az alakuló ülésre szóló meghívót minden esetben a polgármester csak ezen időpontot követően jogosult aláírni és megküldeni.

A fenti szabály érvényesül az ismételten megválasztott polgármesterek esetében is, mivel a joggyakorlás nem a polgármester személyéhez, hanem a mandátumához kötődik.

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvény (a továbbiakban: Övjt.) 24. § (4) bekezdése szerint 2024. június 9. napjától polgármesteri tisztséget (új mandátumot) betöltő polgármesterek esetében is ugyanezek a szabályok érvényesülnek. Függetlenül attól a ténytől, hogy e polgármesterek már új mandátumokat töltik, az új képviselő-testületi tagok esetében ugyanez nem mondható el, számukra a megválasztásukhoz kötődő joghatások 2024. október 1-jétől nyílnak meg. Az előzőekben leírtakat figyelembe véve jogsértő, ha az újraválasztott polgármester vagy az Övjt. 24. § (4) bekezdése szerint 2024. június 9. napjától polgármesteri tisztséget betöltő polgármester 2024. október 1-jét megelőzően írja alá és küldi meg az alakuló ülésre szóló meghívót.

A fentiekre tekintettel a megválasztott (újraválasztott) polgármester az alakuló ülésre a meghívót legkorábban október 1-jén írhatja alá és küldheti meg. Az alakuló ülést 2024. október 16-ig tarthatja meg.

a képviselő-testület. Az alakuló ülés időpontjának meghatározása során a polgármesternek tekintettel kell lennie a szervezeti és működési szabályzatnak a meghívó megküldésére vonatkozó rendelkezéseire, így pl. arra, hogy a képviselő-testület ülésére szóló meghívót milyen módon és az ülés megtartása előtt hány nappal korábban kell kiküldenie.

Tájékoztatnom továbbá, hogy az Mötv. az alakuló ülés, a rendes ülés, a rendkívüli ülés és a közmeghallgatás ülés típusokat ismeri. Az alakuló ülés összehívására a szervezeti és működési szabályzatban az alakuló ülésre előírt rendelkezések betartása mellett kerülhet sor.

**4. Az alakuló ülés összehívására jogosult személy, ha a polgármesteri tisztség betöltetlen
2024. október 1. napján**

Felmerült kérdésként, hogy ki hívja össze az alakuló ülést, ha az újonnan megválasztott polgármester a megválasztását követően e tisztségéről lemond vagy elhalálozik.

Ennek tárgyalásához először tisztázni szükséges, hogy a 2024. június 9-én megtartott helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2024. évi általános választását követően a mandátum betöltésére milyen módokon kerülhetett sor.

a) Amennyiben a 2019-2024. évi ciklusban megválasztott polgármester tisztsége szűnt meg

Az Övj. 24. § (1) bekezdése kimondja, hogy „Ha a képviselő, a polgármester vagy a főpolgármester megbízatása 2024. október 1-jét megelőzően megszűnik, időközi választás nem tüzhető ki”.

E rendelkezést figyelembe véve, amennyiben a polgármester mandátuma az „átmeneti” időszakban megszűnt, akkor időközi választás nem tüzhető ki. Mivel a jelenleg hivatalban lévő tisztségviselők megbízatása 2024. szeptember 30-ig tart, a polgármesteri tisztség megszűnése esetén az Mötv. 146/L. § (2) bekezdését kell alkalmazni.

b) Amennyiben a 2024. október 1. napjától megválasztott polgármester tisztsége szűnt meg

Az Övj. 20. § (5) bekezdése kimondja: „Ha az egyéni választókerületi képviselő vagy a polgármester, főpolgármester megbízatása megszűnik, időközi választást kell kitűzni”.

Fentiek szerint annak érdekében, hogy az új polgármester mielőbb hivatalba tudjon lépni, időközi választást kell kitűzni.

c) Amennyiben a választás során a régi polgármestert választották meg újra, de az „átmeneti” időszakban a polgármester lemond a régi mandátumáról és az új mandátumáról is

2024. október 1-ig a polgármesteri feladatokat – az a) pontban részletezettek alapján – főszabály szerint az alpolgármester látja el, csak az új mandátum betöltése érdekében kerül sor időközi választás kitűzésére.

d) Betöltetlen polgármesteri tisztség mellett került sor az új polgármester megválasztására

Az Övj. 24. § (4) bekezdése rögzíti: „Ha a helyi önkormányzatban a polgármesteri tisztség a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2024. évi általános választásának napján betöltetlen, akkor a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2024. évi általános választásán megválasztott polgármester megbízatásának kezdete a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2024. évi

általános választásán tartott polgármester-választás eredménye jogerőre emelkedésének időpontja."

A hivatkozott rendelkezés értelmében az újonnan megválasztott polgármester a választási eredmény jogerőre emelkedése napján hivatalba lépett. Amennyiben a polgármester mandátuma megszűnik, időközi választást kell tartani, főszabály szerint az alpolgármester látja el a polgármesteri feladatokat az Mötv. 146/L. § (2) bekezdése alapján 2024. október 1. napjáig.

Fentiekből következően előfordulhat olyan esetkör, amikor az újonnan megválasztott polgármester lemondása (elhalálozása) okán az időközi választást 2024. október 1-jét követő időpontra tűzik ki, így a polgármester az alakuló ülést nem tudja összehívni.

Az Mötv. 45. §-a az alábbiak szerint szabályoz:

„45. § A képviselő-testület ülését a polgármester hívja össze és vezeti, akadályoztatása esetén a hatáskörét az alpolgármester, több alpolgármester esetén a polgármester által kijelölt alpolgármester gyakorolja. A polgármesteri és az alpolgármesteri tisztség egyidejű betöltöttség, a tartós akadályoztatásuk esetére a szervezeti és működési szabályzat rendelkezik a képviselő-testület összehívásának, vezetésének a módjáról.”

A polgármesteri és alpolgármesteri tisztség egyidejű betöltöttség, illetve tartós akadályoztatásuk esetén a szervezeti és működési szabályzatban kell rendelkezni a képviselő-testületi ülés összehívásáról, vezetésének módjáról. Ennek során meg kell jelölni, hogy mely személy hívhatja össze és vezetheti a képviselő-testület ülését.

Az elmúlt időszakban, számos esetben már ajánlásra került, hogy a képviselő-testület folyamatos működése biztosítása érdekében célszerű a korelnök személyét megjelölni, vagy több személy felsorolása esetén, mint a sorrendben legutolsó, az ülés összehívására és levezetésére jogosult személlyel kiegészíteni, figyelemmel arra, hogy adódhatnak olyan élethelyzetek is, amikor a sorban előtte állók akadályoztatva vannak (pl. a bizottság elnöke nincs még megválasztva).

Fentiekből eredően azon önkormányzatok esetében, ahol 2024. október 1. és október 15. napja között nem lesz jogszerűen megválasztott polgármester, és az érintett önkormányzat szervezeti és működési szabályzata nem a korelnököt jogosítja fel a képviselő-testület összehívására és vezetésére, a képviselő-testületek nem tudnak megalakulni. Mindezekre figyelemmel megfontolásra javasolt 2024. szeptember 30. napja előtt a tárgykörben a szervezeti és működési szabályzat ez irányú módosítása.

Megválasztott polgármester hiányában tehát a korelnök tudja összehívni és vezetni az alakuló ülést.

Az Mötv. 43. § (3) bekezdése rögzíti, hogy a képviselő-testület az alakuló vagy az azt követő ülésen a törvény szabályai szerint megalkotja vagy felülvizsgálja szervezeti és működési szabályzatáról szóló rendeletét, a polgármester előterjesztése alapján megválasztja a bizottság vagy bizottságok tagjait, az alpolgármestert, alpolgármestereket, dönt illetményükről, tiszteletdíjokról.

A korelnök azonban nem minden, a fentiekben felsorolt, az alakuló üléshez kapcsolódó feladatot tud ellátni, mivel az Mötv. számos döntés meghozatalához a polgármester kizárólagos előterjesztői jogát kapcsolja garanciális eljárási elemként.

A szervezeti és működési szabályzat megalkotása, felülvizsgálata tekintetében felhívom a figyelmet a Kúria Kőf.5.086/2012/5. számú határozatában foglaltakra, amely az alábbiakat fejti ki:

„A szabályozás megkülönbözteti az ülés összehívását és vezetését (mint polgármesteri feladatot) az önkormányzati rendelet aláírásától. A Mötv. 45. §-a szerint „[a] képviselőtestület ülését a polgármester hívja össze és vezeti, akadályoztatása esetén e hatáskörét az alpolgármester, több alpolgármester esetén a polgármester által kijelölt alpolgármester gyakorolja. A polgármesteri és az alpolgármesteri tisztség egyidejű betöltetlensége, a tartós akadályoztatásuk esetére a szervezeti és működési szabályzat rendelkezik a képviselő-testület összehívásának, vezetésének a módjáról.” (lásd korábban hasonló tartalommal az Ötv. 12. § (2) bekezdését). Helytálló tehát, hogy a Mötv. 45. §-a alapján a polgármesteri és az alpolgármesteri tisztség egyidejű betöltetlensége, a tartós akadályoztatásuk esetén az SZMSZ akár a korelnököt is megjelölheti a képviselő-testület összehívására és vezetésére. Ettől azonban eltérő szabályok vonatkoznak az önkormányzati rendelet, mint jogszabály aláírására. A Mötv. 51. § (1) bekezdése egyértelműen kimondja, hogy az önkormányzati rendeletet a polgármester és a jegyző írja alá, e tekintetben nem utal(hat) arra, hogy az SZMSZ eltérő aláírásra jogosultakat is meghatározhat helyettesítés esetére.”

Fentiek alapján a szervezeti és működési szabályzat megalkotására vagy módosítására sem kerülhet sor, mivel a korelnök nem jogosult az önkormányzati rendelet aláírására.

Mindezek alapján a korelnök által összehívott és levezetett alakuló ülésen gyakorlatilag érdemben a megválasztott képviselők eskütételére kerülhet sor. Az Mötv. 43. § (3) bekezdése alapján a további kérdésekben az alakuló ülést követő ülésen tud döntést hozni a képviselő-testület, amelyet az eredményes időközi polgármester választást követő időpontra célszerű a törvényben előírt időpontban és a szervezeti és működési szabályzatban rögzített eljárási szabályoknak megfelelően összehívni.

Budapest, 2024. szeptember 16.

Dr. Tarnai Richárd főispán
nevében és megbízásából

Dr. Radich Orsolya
főigazgató

A dokumentum elektronikusan hitelesített.
Dátum: 2024.09.16 16:56:21
Pest Vármegyei Kormányhivatal
Kiadmányozta: TFIK TFIK

Főigazgató
1052 Budapest, Városház u. 7.
Telefon: (06-1) 485-6900; KRID: 622343718
E-mail: hivatal@pest.gov.hu
Web: www.pvkh.hu